

Federalizm fiskalny – wady i zalety

Barbara Wieliczko*

Streszczenie: *Cel* – Celem artykułu jest prezentacja stanu aktualnej wiedzy na temat wad i zalet federalizmu fiskalnego. Niedawny światowy kryzys finansowy stanowił impuls do weryfikacji dotychczasowej oceny wad i zalet.

Metodologia badania – Artykuł bazuje na przeglądzie literatury dotyczącej problematyki federalizmu fiskalnego.

Wniosek – Wnioski wypływające z przeglądu badań na temat federalizmu fiskalnego wskazują na to, że zalety przewyższają nad wadami jedynie, gdy federalizm fiskalny wdrożony jest w warunkach dobrze funkcjonującego systemu instytucjonalnego i gdy istnieje efektywny mechanizm wspomagania najbardziej potrzebujących regionów przez pozostałe, czyli istnieje mechanizm redystrybucji.

Oryginalność/wartość – Praca umożliwia zapoznanie się z wynikiem dotychczasowych ustaleń co do bilansu kosztów i korzyści stosowania federalizmu fiskalnego, co stanowi głos w dyskusji na temat wad i zalet zwiększenia autonomii regionów w realizacji zadań państwa czy UE.

Słowa kluczowe: federalizm fiskalny, decentralizacja, oddziaływanie na wzrost gospodarczy

Wprowadzenie

Systematycznie powraca temat podziału kompetencji i zadań między regionami a władzami centralnymi. W przypadku Unii Europejskiej, dodatkowo także między regionami i Komisją Europejską. Chodzi z jednej strony o problem ściśle polityczny – podziału władzy, a z drugiej o kwestie ekonomiczne – optymalizacji rozwiązań służącej efektywnemu wykorzystywaniu środków publicznych. Problem federalizmu fiskalnego jest też ważnym elementem badań dotyczących funkcjonowania unii monetarnych.

Federalizm fiskalny to koncepcja podziału zadań związanych z kwestiami budżetowymi między rząd centralny oraz władze poszczególnych regionów danego państwa. Teoria federalizmu fiskalnego rozwijana jest od połowy XX wieku. Szczególny wkład w jej rozwój wnieśli Musgrave i Oates. Już na początku rozwoju tej teorii wyznaczono ramy normatywne określające podział zadań między władze centralne (federalne) i regionalne. Wskazano na to, że rząd centralny powinien odpowiadać za stabilizację makroekonomiczną całego państwa oraz redystrybucję dochodów do najbardziej potrzebujących regionów (Oates, 1999, s. 1121). Przypisanie funkcji stabilizacji makroekonomicznej związane jest z tym, że regiony działają w państwie jako gospodarki otwarte i przy braku własnej polityki pieniężnej nie mają

* dr Barbara Wieliczko, Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa, e-mail: Barbara.Wieliczko@ierigz.waw.pl.

możliwości stabilizowania swojej gospodarki, a rząd centralny może uwzględnić efekty zewnętrzne polityki fiskalnej regionów i wynikających z niej zależności (Evers, 2015, s. 59).

Federalizm fiskalny ma zarówno wady, jak i zalety. Główną zaletą jest większa efektywność wydatkowania środków (Oates, 1999, s. 1122). Natomiast podstawową wadą jest brak efektu skali, np. w zakresie ściągania podatków.

Boadway i Tremblay (2012, s. 1065) wymieniają dwa kluczowe podejścia do federalizmu fiskalnego¹. Pierwszym z nich jest podejście zainspirowane przez Tiebouta. Zakłada ono, że rolą regionów jest dostarczanie dóbr publicznych o charakterze regionalnym zgodnie z preferencjami mieszkańców. Natomiast rząd centralny zajmuje się stabilizacją makroekonomii. To podejście prezentuje również tzw. teorematem decentralizacji, zaprezentowanym przez Oatesa.

W drugim podejściu podkreśla się heterogeniczność możliwości fiskalnych regionów. Ponadto zwraca się uwagę na, że regiony dostarczają nie tylko dóbr publicznych, ale także usług o charakterze indywidualnym. Podejście to prezentowali m.in. następujący badacze: Musgrave, Scott i Flatters.

Badania dotyczące federalizmu fiskalnego prowadzone są w ramach różnych dyscyplin naukowych i obejmują różnorakie kwestie i problemy. Należą do nich m.in. sposób podjęcia decyzji o decentralizacji, konkurowanie między władzami na tym samym szczeblu podziału administracyjnego państwa, konkurowanie między władzami na różnych szczeblach, federalizm asymetrycznego, federalizm kontraktowego, wpływ decentralizacji na rozwój gospodarczy i dostarczanie usług publicznych czy wdrażanie wielopoziomowych systemów fiskalnych. Obecnie rozwijane są badania w ramach tzw. drugiej generacji federalizmu fiskalnego. Dotyczą one implikacji, jakie niosą ze sobą bodźce generowane przez instytucje polityczne i fiskalne w kontekście tego, że politycy kierują się raczej własnymi celami politycznymi niż bezstronnymi realizatorami powierzonych im zadań (Weingast, 2014, s. 14).

Należy dodać, że badania nad federalizmem fiskalnym nie ograniczają się do państw o charakterze federacyjnym, ale dotyczą również rozwiązań w zakresie skali decentralizacji w państwach reprezentujących model unitarny. Przykładem takich badań jest analiza wpływu wprowadzenia w 2007 roku w Portugalii transferów środowiskowych w oparciu o wielkość obszarów chronionych przyrodniczo (Droste, Becker, Ring, Santos, 2017).

Celem artykułu jest prezentacja stanu aktualnej wiedzy na temat wad i zalet federalizmu fiskalnego. Niedawny światowy kryzys finansowy stanowił impuls do weryfikacji dotychczasowej oceny wad i zalet. Należy podkreślić, że w artykule federalizm fiskalny rozumiany jest bardzo szeroko, tj. obejmuje on wszelkie rozwiązania, w których władze na szczeblu niższym niż centralny posiadają jakikolwiek zakres swobody w wydatkowaniu środków publicznych, co z kolei oznacza, że praca nie ogranicza się do przypadków, w których regiony posiadają wpływ na politykę podatkową. Artykuł bazuje na przeglądzie

¹ Istnieją również modele o innych założeniach – np. o braku mobilności gospodarstw domowych. Wprowadzenie do tej problematyki zawarto m.in. w artykule Boadwaya i Tremblaya (2012).

literatury dotyczącej problematyki federalizmu fiskalnego. Poza zawartym we wprowadzeniu krótkim omówieniem koncepcji federalizmu fiskalnego, składa się z dwóch części. W pierwszej z nich omówiono wady, a w drugiej zalety federalizmu fiskalnego. W artykule przedstawiono również uwagi końcowe będące podsumowaniem treści wcześniejszych części opracowania oraz wskazujące na kierunki dalszych badań.

1. Wady federalizmu fiskalnego

Za główną wadę federalizmu fiskalnego uznaje się rezygnację z efektu skali w związku z mniejszym obszarem aktywności. Jest to szczególnie ważne, jeśli chodzi o system poboru i kontroli podatkowej. Mniejsze jednostki dysponują mniejszym potencjałem do realizacji tych działań.

Argumentem przeciwko federalizmowi fiskalnemu jest również ryzyko wzrostu nierówności między regionami przy braku odpowiedniego mechanizmu wyrównywania dochodów poprzez ich redystrybucję (Tsebelis, 2002, s. 89). Jednakże znaczne transfery dochodów mogą również prowadzić do wzrostu nierówności między regionami poprzez zniechęcanie do migracji między regionami (Kessler, Lessmann, 2009, s. 20).

Istnieje wiele różnych modeli realizacji federalizmu fiskalnego. Wśród nich wymienić można m.in. system, w którym występuje wspólna, centralna instytucja podatkowa, unitarny system podatkowy oraz system z wyrównywaniem poprzez dzielenie się nominalnymi przychodami podatkowymi. Pierwszy z systemów występuje w Stanach Zjednoczonych, drugi zaś w Kanadzie czy Niemczech. Rodzaj rozwiązań przyjętych w ramach federalizmu fiskalnego wpływa na koszty i korzyści gospodarcze. Badania Eversa (2015, s. 74) wskazują, że system wyrównywania przychodów podatkowych wpływa destabilizująco na zmiany w poziomie konsumpcji oraz ogranicza zakres międzyregionalnego łagodzenia ryzyka odnoszącego się do poziomu dochodów i konsumpcji. W rezultacie prowadzi to do strat w ogólnym poziomie dobrobytu.

Należy zwrócić również uwagę na wyniki badań empirycznych dotyczących Federacji Rosyjskiej w okresie 2005–2012. Wskazują one, że decentralizacja wydatków, której nie towarzyszy odpowiednia decentralizacja przychodów, jest negatywnie skorelowana z tempem rozwoju gospodarczego regionów (Yushkov, 2015, s. 404).

Również w przypadku analizy kilku krajów wskazano na negatywny wpływ wprowadzenia federalizmu fiskalnego na rozwój gospodarczy. Do takich wniosków doszli Rodriguez-Pose i Ezcurra (2010, s. 2), którzy analizowali dane dotyczące okresu 1990–2005 odnoszące się do 21 państw OECD. Badano nie tylko decentralizację fiskalną, ale i polityczną oraz administracyjną, a wyniki dotyczące oddziaływania federalizmu fiskalnego są istotne statystycznie i zbliżone dla różnych zestawów zmiennych. Słabsze zależności, również negatywne, dotyczyły decentralizacji politycznej i administracyjnej.

Jeśli na poziomie regionalnym brak reguł fiskalnych czy ograniczeń co do poziomu możliwego deficytu lub zadłużania się czy jednoczesnej gotowości, czy obowiązku wspierania

przez władze centralne regionów w sytuacji kryzysowej, może rodzić się pokusa nadmiernego wydatkowania środków, nierozsądnego gospodarowania, która zagraża nie tylko kondycji finansów publicznych, ale także rozwojowi gospodarstwu. W związku z tym niezbędne jest nie tylko przekazanie praw, ale także i obowiązków (OECD, 2016, s. 104).

Interesujące są również wyniki badań przeprowadzonych przez Tu, Tao i Guo (2017, s. 709), które dotyczyły wydatków na kulturę w chińskich prowincjach w okresie 1997–2015. Jednym z wniosków z tych badań jest stwierdzenie, że decentralizacja fiskalna doprowadziła do obniżenia poziomu wydatków na kulturę w relacji do całkowitych wydatków. Może się to jednak wiązać z podziałem zadań i możliwości finansowych poszczególnych szczebli chińskiej administracji, gdyż wskazano, że system transferu środków nie jest efektywnym narzędziem zwiększenia wydatków na kulturę.

Innym negatywnym zjawiskiem, które może się pojawić, jest korupcja. Trudno jednakże uznać, że jest to cecha specyficzna dla federalizmu fiskalnego, gdyż w określonej skali może występować niezależnie od tego, z jakim szczeblem władz mamy do czynienia. Występowanie i skala tego zjawiska są zazwyczaj zbliżone dla danego kraju i zależą od uwarunkowań kulturowych i instytucjonalnych.

2. Zalety federalizmu fiskalnego

Podstawową zaletą uzasadniającą wprowadzenie federalizmu fiskalnego jest możliwość lepszego uwzględnienia preferencji społecznych zarówno w zakresie kierunku wydatkowania środków publicznych, jak i skali tych wydatków, co oznacza większą efektywność wykorzystania środków (Oates, 1999, s. 1122). Uzasadnieniem jest tu także asymetria informacji. To władze na poziomie regionów posiadają przewagę informacyjną w zakresie potrzeb regionów. Ten kanał oddziaływania zwany jest kanałem heterogeniczności (Baskaran, Feld, Schnellenbach, 2014, s. 46).

Dodatkową zaletą federalizmu fiskalnego jest to, że może prowadzić do szybszego rozwoju gospodarczego. Jest to zaleta przewidziana przez Oatesa i zakładana w przez wielu badaczy realizujących badania empiryczne i wynika z tego, że federalizm umożliwia ograniczenie wydatków dzięki lepszemu dostosowaniu zakresu dostarczanych przez państwo dóbr do potrzeb różnych grup (Brueckner, 2006, s. 2119). Natomiast jak wskazuje Hatfield (2015, s. 123), federalizm w połączeniu z konkurencją o kapitał sprawiają, że polityka podatkowa jest tak kształtowana, że zapewnia maksymalizację wzrostu gospodarczego. Oczywiście dzieje się tak przy założeniu, że całość kapitału jest mobilna i może swobodnie się przemieszczać, co w rzeczywistości nie ma miejsca, gdyż nieruchomości, jak ziemia i budynki, nie mogą się przemieszczać. Jednocześnie badacz ten wykazał, że wzrost następuje pod warunkiem tego, że przychody są wypracowywane w danej zdecentralizowanej jednostce terytorialnej.

Wzrost gospodarczy, dzięki federalizmowi fiskalnemu, może wynikać również z możliwości kształtowania regionalnej polityki gospodarczej w oparciu o obserwowane regionalne

potrzeby rozwojowe, co oznacza oddziaływanie na rozwój gospodarczy poprzez kanał zmian strukturalnych. Kolejnym kanałem oddziaływania jest kanał politycznych innowacji, czyli wdrażanie nowych, innowacyjnych rozwiązań w zakresie polityki gospodarczej. Może również występować kanał zachowania rynku. Jednak, jak wskazują Baskaran, Feld i Schnellenbach (2014, s. 46), literatura dotycząca innych kanałów niż kanał zmian strukturalnych i kanał heterogeniczności jest na wczesnym etapie rozwoju, stąd brak jednoznacznych wniosków, które kanały odgrywają szczególnie ważną rolę i przy jakich uwarunkowaniach.

Wspomniane już przy omawianiu wad badania Evarsa (2015, s. 74) wskazują, że – inaczej niż w przypadku modelu federalizmu z wyrównywaniem przychodów podatkowych – model bazujący na centralnej instytucji podatkowej oraz unitarnym systemie podatkowym zapewnia korzyści w postaci stabilizowania zmian w poziomie konsumpcji oraz zwiększa zakres międzyregionalnego dzielenia się ryzykiem dotyczącym poziomu dochodów i konsumpcji. Efektem tego jest podniesienie ogólnego poziomu dobrobytu.

Jak zauważył Sorens (2014, s. 251), opracowania o charakterze teoretycznym nie są jednoznaczne, jeśli chodzi o wpływ federalizmu fiskalnego na wielkość nierówności w poziomie rozwoju gospodarczego regionów. Jedne z nich wskazują na ryzyko wzrostu nierówności w rozwoju gospodarczym regionów przy zastosowaniu federalizmu fiskalnego, a drugie pokazują, że różnice te maleją. Przeprowadzone przez Sorensa badania, obejmujące 25 państw należących do OECD, dotyczyły okresu 1980–2005. Wyniki wskazują, że państwa, w których regiony miały większą autonomię w kształtowaniu polityki gospodarczej, w tym polityki podatkowej, odnotowały szybszy wzrost gospodarczy w regionach uboższych niż średnia dla całego kraju (Sorens, 2014, s. 252). Wyniki te są zbieżne z wcześniejszymi pracami wskazującymi na to, że w przypadku państw o dobrze zakorzenionej demokracji decentralizacja dotycząca podatków jest powiązana ze spadkiem zróżnicowania regionalnych dochodów *per capita*. Wnioski takie płyną m.in. z prac Ezcurry i Pascuala (2008), Lessmanna (2009) oraz Rodríguez-Pose'go i Ezcurry (2010). Natomiast Kyriacou, Muinelo-Gallo i Roca-Sagalés (2015, s. 1) podkreślają, że skuteczną strategią zmniejszania nierówności między regionami jest wprowadzenie decentralizacji fiskalnej, której towarzyszą działania służące poprawie jakości rządzenia.

Literatura przedmiotu wskazuje również na pozaekonomiczne korzyści ze stosowania federalizmu fiskalnego. Chodzi tu przede wszystkim o prace Buchanana, z których wynika, że federalizm fiskalny umożliwia obywatelom sprawowanie kontroli politycznej w szerszym zakresie niż przy jego braku. Jest to rezultat tego, że pojedynczy głos ma większy wpływ na wyniki wyborów (Feld, 2014, s. 1).

Uwagi końcowe

Federalizm fiskalny jest zjawiskiem systematycznie badanym zarówno na gruncie teoretycznym, jak i praktycznym w odniesieniu do jego oddziaływania na wzrost gospodarczy,

jak i rozwiązania podatkowe. Literatura przedmiotu już w samej tylko kwestii wpływu federalizmu na wzrost gospodarczy wskazuje na kilka potencjalnych efektów decentralizacji władzy (Baskaran, Feld, Schnellenbach, 2014, s. 1).

Jak wskazuje Brooks (2014, s. 142), podstawowym wnioskiem wynikającym ze stosowania federalizmu fiskalnego jest taki podział kompetencji między poszczególne szczeble władz, aby każdy z nich koncentrował się na tych zadaniach, które może wdrażać najbardziej efektywnie. Warto przy tym zaznaczyć, iż nie jest to nic innego niż problem zasad subsydiarności i proporcjonalności, szczególnie ważny w funkcjonowaniu UE. Zasady te są podstawową do określenia podziału kompetencji między państwami członkowskimi i UE².

Federalizm fiskalny umożliwi efektywniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a co za tym idzie, może ograniczyć wydatki budżetowe w stosunku do tych ponoszonych przy braku wpływu władz regionalnego szczebla na skalę i strukturę wydatków. Jednakże nie musi się tak dzieć, a nawet może występować zjawisko korupcji i marnotrawienia środków.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że niektóre badania empiryczne nie przynoszą wyników jednoznacznie wskazujących na wady czy zalety stosowania federalizmu fiskalnego. Jednym z takich badań są wyniki uzyskane dzięki analizie próby 23 państw należących do OECD, gdzie analizowano dane z okresu 1975–2000 (Asatryan, Feld, 2013, s. 14). Warto jednak zaznaczyć, że wyniki przeglądu literatury dokonanego przez Baskarana, Felda i Schnellenbacha (2014, s. 47) pokazują, że badania empiryczne dotyczące pojedynczego kraju, a nie grupy państw, częściej wskazują na pozytywne oddziaływanie federalizmu na rozwój gospodarczy.

Przyszłe badania, zwłaszcza empiryczne, dotyczące więcej niż jednego kraju, muszą w większym stopniu brać pod uwagę uwarunkowania instytucjonalno-kulturowe i szczególne rozwiązania występujące w danym kraju oraz zróżnicowanie regionalne badanych państw. Ważnym problemem badawczym pozostaje również problem pionowej nierównowagi fiskalnej (*vertical fiscal imbalance* – VFI), zwanej również pionową luką fiskalną (*vertical fiscal gap* – VFG). Sama koncepcja jest w bardzo zróżnicowany sposób prezentowana w literaturze przedmiotu (Sharma, 2012, s. 100), stąd trudno o jednoznaczne wnioski co do wpływu tego zjawiska na rozwój gospodarczy regionów i rozwiązania z zakresu ekonomii politycznej służące minimalizacji tego problemu.

Kolejnym nabierającym rosnącego znaczenia problemem badawczym są relacje i zależności między federalizmem fiskalnym i środowiskowym. Koncepcja federalizmu środowiskowego jest coraz istotniejszą kwestią z uwagi na rosnący problem zmian klimatycznych i konieczności efektywniejszego i bardziej zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych. Relacje między obiema formami federalizmu muszą być odpowiednio ukształtowane, aby zapewnić zarówno rozwój gospodarczy wszystkich regionów, jak i zminimalizować negatywny wpływ działalności człowieka na stan środowiska naturalnego. Należy

² Są one zdefiniowane w art. 5 (3) Traktatu o Unii Europejskiej i Protokole nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności.

przy tym zaznaczyć, że dostępne są już pierwsze wyniki badań nad wpływem decentralizacji na zanieczyszczenie środowiska (np. Liu, Ding, He, 2017), jednak płynące z nich wnioski mają charakter bardzo ogólny.

Podsumowując, można stwierdzić, że ocena kosztów i korzyści wynikających z federalizmu fiskalnego wciąż jest niejednoznaczna. Bezspornie wynika z niej jednak, że oddziaływanie federalizmu na gospodarkę jest uzależnione od szczegółowych rozwiązań dotyczących podziału władzy między instytucjami centralnymi i regionalnymi oraz od lokalnych uwarunkowań polityczno-gospodarczych i kulturowych.

Literatura

- Asatryan, Z., Feld, L.P. (2013). Revisiting the Link Between Growth And FEDERALISM: A Bayesian MODEL AVERAGING APPROACH. *ZEW Discussion Papers*, 13-049.
- Baskaran, T., Feld, L.P., Schnellenbach, J. (2014). Fiscal Federalism, Decentralization and Economic Growth: Survey and Meta-Analysis. *Center for Economic Studies & Ifo Institute Working Paper*, 4985.
- Boadway, R., Tremblay, J.F. (2012). Reassessment of the Tiebout Model. *Journal of Public Economics*, 96, 1063–1078.
- Brooks, J.R. (2014). Fiscal Federalism as Risk-Sharing: The Insurance Role of Redistributive Taxation. *Tax Law Review*, 68, 89–142.
- Brueckner, J.K. (2006). Fiscal Federalism and Economic Growth. *Journal of Public Economics*, 90, 2107–2120.
- Droste, N., Becker, C., Ring, I., Santos, R. (2017). Decentralization Effects in Ecological Fiscal Transfers: A Bayesian Structural Time Series Analysis for Portugal. *UFZ Discussion Papers*, 3.
- Ezcurra, R., Pascual, P. (2008). Fiscal Decentralization and Regional Disparities: Evidence from Several European Union Countries. *Environment and Planning A*, 40, 1185–1201.
- Evers, M.P. (2015). Fiscal federalism and monetary unions: A quantitative assessment. *Journal of International Economics*, 97, 59–75.
- Feld, L.P. (2014). James Buchanan’s Theory of Federalism: From Fiscal Equity to the Ideal Political Order. *Freiburger Diskussionspapiere zur Ordnungsökonomik*, 14/06.
- Hatfield, J.W. (2015). Federalism, Taxation, and Economic Growth. *Journal of Urban Economics*, 87, 114–125.
- Kessler, A., Lessmann, C. (2009). Interregional Redistribution and Regional Disparities: How Equalization Does (Not) Work. Pobrano z: <http://www.sfu.ca/~akessler/wp/disparities.pdf>.
- Kyriacou, A.P., Muinelo-Gallo, L., Roca-Sagalés, O. (2015). Regional Inequalities, Fiscal Decentralization and Government Quality: Empirical Evidence from Simultaneous Equations. *Governance and Economics Research Network Working Paper*, A 2015 – 1.
- Lessmann, C. (2009). Fiscal Decentralization and Regional Disparity: Evidence from Crosssection and Panel Data. *Environment and Planning A*, 41, 2455–2473.
- Liu, L., Ding, D., He, J. (2017). Fiscal Decentralization, Economic Growth, and Haze Pollution Decoupling Effects: A Simple Model and Evidence from China. *Computational Economics*. Pobrano z: <https://doi.org/10.1007/s10614-017-9700-x>.
- Oates, W.E. (1999). An Essay on Fiscal Federalism. *Journal of Economic Literature*, XXXVZZ, 1120–1149.
- OECD (2016). *Fiscal Federalism 2016. Making Decentralisation Work*. Paris: OECD Publishing.
- Rodríguez-Pose, A., Ezcurra, R. (2010). Is Fiscal Decentralization Harmful for Economic Growth? Evidence from the OECD Countries. *Spatial Economics Research Centre Discussion Paper*, 0051.
- Sharma, C.K. (2012). Beyond Gaps and Imbalances: Re-Structuring the Debate on Intergovernmental Fiscal Relations. *Public Administration*, 90, 99–128.
- Sorens, J. (2014). Does Fiscal Federalism Promote Regional Inequality? An Empirical Analysis of the OECD, 1980–2005. *Regional Studies*, 48, 239–253.
- Tsebelis, G. (2002). *Veto Players: How Political Institutions Work*. Princeton: Princeton University Press.
- Tu, B., Tao, X., Guo, N. (2017). Understanding Governmental Spending on Public Cultural Services: Exploring the Effects of Fiscal Decentralization. *Theoretical Economics Letters*, 7, 709–727.

- Weingast, B.R. (2014). Second Generation Fiscal Federalism: Political Aspects of Decentralization and Economic Development. *World Development*, 53, 14–25.
- Yushkov, A. (2015). Fiscal Decentralization and Regional Economic Growth: Theory, Empirics, and the Russian Experience. *Russian Journal of Economics*, 1, 404–418.

FISCAL FEDERALISM – ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

Abstract: *Purpose* – The aim of the article is to present the state of current knowledge concerning the advantages and disadvantages of fiscal federalism. The recent global financial crisis was an impulse to verify the current assessment of these advantages and disadvantages.

Design/methodology/approach – The article is based on a review of literature on the subject of fiscal federalism.

Findings – The conclusions stemming from this review indicate that the advantages exceed the disadvantages only when fiscal federalism is implemented in conditions of a well-functioning institutional system and when there is an effective mechanism for supporting the poorest regions by others, i.e. a mechanism of redistribution.

Originality/value – The paper enables getting acquainted with the results of the current arrangements regarding the balance of costs and benefits of using fiscal federalism, which is a voice in the discussion on the advantages and disadvantages of increasing the autonomy of regions in the implementation of state or EU tasks.

Keywords: fiscal federalism, decentralization, impact on economic growth

Cytowanie

- Wieliczko, B. (2018). Federalizm fiskalny – wady i zalety. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 2 (92), 477–484. DOI: 10.18276/frfu.2018.92-41.